

[Niels Westerby.]

andet kan der opstå situationer med noget i retning af en slags infiltration af særinteresser i lovgivningsarbejdet. Det kan jo tænkes, at et medlem får et pænt eller et fyrsteligt honorar fra en eller anden organisation eller et firma, der føler, at nu må han gøre gengæld ved at gøre sin indflydelse gældende i lovgivningsarbejdet for denne eller hin interesse eller særinteresse. Af disse grunde mener vi, det er vigtigt, at vælgerne ved besked.

Vi erkender, at det kan være betydningsfuldt, at folketingsmedlemmer har forskellige hverv, fordi de derigennem kan erhverve en særlig indsigt på et område, og denne særlige indsigt kan blive lovgivningsarbejdet til gavn og nytte; men vi mener, at afgørelsen af, om det ene eller det andet er tilfældet, om det er positivt, at medlemmerne har sådanne hverv, eller det er skadeligt for lovgivningsarbejdet, fuldt og helt træffes af vælgerne. Men vælgerne kan ikke træffe denne afgørelse på valgdagen, uden at de ved besked og kender noget til, hvilke hverv medlemmerne har. Det er derfor, vi mener, at der skal udarbejdes en fortegnelse med oplysning om, hvilke bierhverv folketingsmedlemmerne har.

Vi skrev om dette spørgsmål til folketingets højtærede formand, og sagen har været behandlet i udvalget for forretningsordenen; vi har i liberalt centrum's folketingsgruppe fået et svar fra udvalget for forretningsordenen, gående ud på, at denne sag vil blive henlagt. Der var, så vidt jeg forstod, navnlig én begrundelse, som udvalget for forretningsordenen havde hæftet sig ved, og det var, at man mente ikke, det var foreneligt med grundloven at foreskrive flere valgbarhedsbetingelser end dem, der allerede er nedfældet i grundloven — måske også i et vist omfang i selve valgloven.

Denne opfattelse kan vi ikke acceptere i liberalt centrum. Det er fastslået i grundloven, at folketinget selv fastsætter sin forretningsorden, og det må også være muligt for folketinget i forretningsordenen at fastslå, at folketingsmedlemmerne har en oplysningspligt over for præsidiets eller folketinget om de lønede bierhverv, de har. Der kan heller ikke være noget sanktionsproblem. Der er jo sanktioner i den forret-

ningsorden, vi allerede har nu. Hvis jeg f. eks. overtræder forretningsordenen — hvad jeg nok skal love den fungerende formand ikke at gøre — er det jo sådan, at jeg kan udelukkes fra tingets møder i indtil flere mødedage. Sådanne sanktioner har vi altså allerede nu. Men hvis det var foreskrevet som en ordensforskrift, at et medlem skulle oplyse, hvilke private „ben“ han havde, kunne vi jo også dér have en sanktion i forretningsordenen, gående ud på, at et medlem, der ikke gjorde det, kunne udelukkes i én eller to dage.

Nu vel, det kunne tænkes, at et medlem tog imod denne sanktion og ikke rettede sig efter reglen, ikke gav oplysning om sine bierhverv. Men efter en sådan foranstaltning fra tingets ledelses side ville der blive så meget røre om vedkommende medlems eller medlemmers hverv og „ben“ og bierhverv, at det ville blive kendt for offentligheden, at de havde dem, og dermed ville vælgerne have den fornødne mulighed for på valgdagen at tage stilling til, om det var rigtigt eller forkert, at dette eller hint medlem havde de og de „ben“. Det har vælgerne ikke mulighed for i øjeblikket, og det er derfor, vi ønsker en oplysningspligt.

Jeg skal fatte mig i korthed om de store politiske problemer. Jeg vil gerne understrege, at vi betragter det som meget vigtigt, at vi får en jordlovgivning i næste samling. Vi ønsker, at grundspekulationen bliver bremset, og vi ønsker, at grundprisernes himmelflugt bliver hæmmet. Vi vil gerne medvirke til en lovgivning, der begrænser de muligheder, som spekulanter har for erhvervelse af let tjente penge. Vi vil gerne her være med til at gennemføre noget i retning af en kildeartsbeskatning for dem, der tjener penge ved grundspekulation. Jeg anerkender, at det kan give mange tekniske problemer at afgrænse, hvad der er egentlig grundspekulation; men kan det klares, vil vi nå et stykke vej frem på dette felt.

Vi vil også gerne medvirke til enten en skærpet kapitalvindingskat eller en frigørelsesafgift i de tilfælde, hvor landbrugsjord går over til anvendelse til andet formål, og vi betragter disse to ting som veje, der vil kunne bidrage til at hindre anstødelige ting, som kan tænkes at ske, og som sker